

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/179245,Obchody-42-rocznicy-podpisania-porozumien-rzeszowsko-ustrzyckich-Rzeszow-19-lute.html>
03.05.2024, 17:53

Obchody 42. rocznicy podpisania porozumień rzeszowsko - ustrzyckich - Rzeszów, 19 lutego 2023

Coroczne obchody organizowane przez NSZZ RI „Solidarność” są okazją do oddania hołdu bohaterskim uczestnikom strajków chłopskich, którzy na przełomie lat 1980-1981 upomnieli się o swoje prawa oraz wolną i suwerenną Ojczyznę. Trzeba podkreślić, że te wydarzenia pokazały siłę polskich rolników, ich umiłowanie ojczystej ziemi oraz przywiązanie do tradycji.

Mija 42. rocznica podpisania porozumień rzeszowsko - ustrzyckich. To jedno z najważniejszych wydarzeń w życiu polskiej wsi i w historii naszego regionu. Kompromis, jaki udało się zawrzeć z komunistyczną władzą zażegnał niebezpieczny proces kolektywizacji rolnictwa i uTORował drogę do powstania pierwszego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego RI Solidarność.

Porozumienia rzeszowsko - ustrzyckie były czwartym i ostatnim - po Gdańsku, Szczecinie i Jastrzębiu Zdroju - porozumieniem społecznym zawartym w latach 1980-81. Nie dawały jeszcze rolnikom indywidualnym prawa do tworzenia związku zawodowego, co było głównym żądaniem strajkujących, ale sam protest i rozmowy z komunistyczną władzą, oznaczały zapowiedź uznania związku rolników. W efekcie postulat został zrealizowany w maju 1981 roku.

Dokument podpisany przez protestujących i władze PRL gwarantował m.in. nienaruszalność chłopskiej własności wraz z prawem do dziedziczenia, zrównanie w prawach rolników indywidualnych z rolnictwem państwowym i spółdzielczym oraz zniesienie ograniczeń w obrocie gruntami rolnymi. Negocjacje ze stroną rządową trwały kilka tygodni. Konsekwencje strajków i negocjacji z komunistami do dziś odczuwa wielu protestujących. Porozumienie w Rzeszowie podpisano 19 lutego, 40 minut po północy. Dzień później zawarto porozumienie w Ustrzykach Dolnych.

Uroczyste obchody rocznicy rolniczych strajków w Ustrzykach Dolnych i Rzeszowie odbyły się 19 lutego 2023 r. w Rzeszowie. Ich organizatorami był NSZZ RI „Solidarność” oraz Duszpasterstwo Rolników. Gospodarzem uroczystości był przewodniczący Podkarpackiej Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność” Jerzy Bednarz. Wydarzenie patronatem honorowym objął Prezydent RP Andrzej Duda.

Tegoroczne uroczystości rozpoczęła Msza Święta w intencji Ojczyzny i polskich rolników pod przewodnictwem bp. Leszka Leszkiewicza, Krajowego Duszpasterza Rolników i Pszczelarzy, Biskupa Pomocniczego Diecezji Tarnowskiej. Na uroczystości do rzeszowskiej katedry związkowcy przyjechali ze sztandarami NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”. W obchodach udział wzięli przedstawiciele władz Związkowych NSZZ RI „Solidarność”, parlamentarzyści, samorządowcy, sygnatariusz porozumień oraz licznie przybyli goście. Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie reprezentował dr Marcin Bukala, historyk zajmujący się m.in. tematyką polskiej wsi. Jest współautorem albumu „Wincenty Witos 1874-1945”.